

Kompetansehevingsprogram

“Utfordrende atferd” i helse- og velferdssenter og helsehus i Trondheim kommune

Bakgrunn

Atferdsmessige og psykiske symptomer hos personer med demenssykdom er svært vanlig. Opp i mot 90 % av disse pasientene vil i løpet av sykdomsforløpet få et eller flere symptomer som vil kreve en spesiell tilrettelagt omsorg både i og utenfor institusjon. Denne type atferd kan ha årsak i både sosiale, biologiske og psykiske faktorer. Ikke sjelden oppstår dette fordi pasienten opplever utrygghet og angst i situasjoner der helsepersonell skal bistå med nødvendig helsehjelp. Personalet kan i noen sammenhenger også stå alene i situasjoner som kan oppleves som etisk utfordrende. Det kan dreie seg om praktiske og etiske dilemmaer der man yter helsehjelp som er påtrengende nødvendig, men som pasienten selv ikke ønsker. Kunnskap om miljøbehandling og tillitskapende tiltak er avgjørende for å kunne yte god omsorg. Kompetansehevingsprogrammet er et ledd av flere tiltak for å øke kompetansen innen demens blant ansatte i Trondheim kommune.

Formål

Ansatte i helse- og velferdssenter og helsehus i Trondheim kommune skal ha kunnskap og ferdigheter som kan bidra til å redusere forekomsten av utfordrende atferd

Etablere ressurspersoner på helse- og velferdssenter og helsehus som skal igangsette implementeringsarbeidet på egen enhet samt bistå kollegaer.

Utvikle og implementere felles rutiner / retningslinjer for håndtering av utfordrende atferd i helse- og velferdssenter og helsehus.

Metode

Lokal faggruppe bestående av representanter med kompetanse og erfaring fikk i oppdrag å utarbeide et kompetansehevingsprogram samt revidere og forbedre eksisterende rutiner og retningslinjer. Faggruppa har hatt et overordnet ansvar for gjennomføring av kompetansehevingsprogrammet, veiledning til ansatte i konkrete saker og gjennomført nettverksamlinger i de fire bydelene i kommunen.

Kompetansehevingsprogra

Temasamling 1	Temasamling 2	Temasamling 3	Oppfølging
Forståelse • Demenssykdom • APSD (atferdsmessige symptomer og psykiske symptomer ved demens) • Medikamentell behandling • Livshistorie, tiltaksplaner • Kartlegging	Forebygging • Personsentrert omsorg • Funksjonsstøttende kommunikasjon og samhandling • Pårørende arbeid • Lovverk • Miljøbehandling og miljøtilrettelegging	Håndtering av “utfordrende atferd” • Praktisk håndtering av APSD • Teknikker • Bruker- og pasientrettighetsloven kap. 4A • Kvalitetsstandard for Trondheim kommune • Implementeringsstrategier	• Bistå ressursgruppene i helse- og velferdssenter og helsehus • Gjennomføre nettverkssamlinger i kommunens 4 bydeler 2 x pr. år • Veiledning og oppfølging av konkrete situasjoner

Foreløpige resultater:

Det er etablert ressursgrupper ved de fleste helse- og velferdssenter og helsehus og det er gjennomført systematisk nettverksarbeid i alle bydelene. Nettverkssamlingene har

vektlagt erfaringsutveksling rundt egen praksis og konkrete utfordringer. Dette er et pågående kompetansehevingsprogram og tilbakemeldingene er positive. Erfaringene så

langt viser at dette er en opplæringsmodell som lett lar seg overføre til andre kommuner som ønsker å sette opplæring i system.